

המוסד לביטוח לאומי
מינהל גימלאות
אגף ביטוח נפגעי עבודה

שד' ויצמן 13, ירושלים 91909
טל. 6709692-02 פקס. 5373495-02

ל' אדר א תשס"ג
04 מרץ 2003

כללי 2003 / 65
חוזר נפגעי עבודה / 1380

אל :
מנהלי סניפים
מנהלי תחום גמלאות
מנהלי סניפי משנה
מנהלי מחלקת נפגעי עבודה
פקידי תביעות נפגעי עבודה
מזכירי ועדות רפואיות

הנדון : **תשלום לעובדים זרים – חוק ההסדרים במשק המדינה
(תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית
לשנת הכספים 2003) התשס"ג – 2002**

1. כ ל ל י

1.1 בחוק ההסדרים לשנת 2003, נחקק סעיף 324 ב. בחוק הביטוח הלאומי בנוסח הבא :

"324 ב. (א) לא תשולם גמלה לשוהה שלא כדין, כמשמעותו בסעיף 13 בחוק הכניסה לישראל (בסעיף זה – שוהה שלא כדין) בעד תקופת שהותו כאמור.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), מי שמשתלמת לו גמלה ונעשה שוהה שלא כדין, יופסק לו תשלום הגמלה בעד תקופת שהותו שלא כדין, לפי הוראות הסעיף הקטן האמור, החל בתום 30 ימים מיום שנעשה שוהה שלא כדין".

1.2 הוראות אלה יחולו על גמלה המשתלמת בעד יום 1 במרס 2003 ואילך.

2. השלכות התיקון לחוק על עובדים זרים נפגעי עבודה

2.1 הוראות החוק יחולו על נפגעי עבודה עובדים זרים, אשר ב – 1 במרס 2003 ואילך יגיע להם תשלום גמלה – דמי פגיעה או קצבת נכות, זמנית או צמיתה.

- 2.2 הוראות החוק לא יחולו על מתן גמלה בעין, היינו על טיפול רפואי, והנפגע יהיה זכאי לקבל טיפול רפואי כנפגע עבודה גם אם אינו שוהה כדין.
- 2.3 הוראות החוק לא יחולו על תשלום מענק נכות מעבודה, כיוון שהמענק אינו בגדר תשלום בעד תקופה.
- 2.4 התשלום בעד תקופת שהות בלתי חוקית נשלל ובצאת העובד חזרה לארצו יקבל רק את הגמלה המגיעה לו ממועד יציאתו לחו"ל (ממועד זה הפסיק לשהות בישראל).
- אם תינתן אשרת שהייה רטרואקטיבית – תשלום הגמלה לתקופה הרטרואקטיבית.
- 2.5 "שהות כדין" - כל אשרה לפי חוק הכניסה לישראל המתירה לעובד הזר לשהות בישראל, בין אם כוללת אשרת עבודה ובין אם לאו.
- האשרות הנפוצות הן :

ב 1 – ניתנת לתייר עם אשרת עבודה, עובד זר, אדם שהורשה לבוא לישראל במסגרת איחוד משפחות.

ב 2 - תייר עד 27 חודשים, בתום התקופה נדרש לצאת מהארץ, בחזרתו ניתנת לו אשרה נוספת ל – 27 חודשים וכו'.

3. הנחיות לביצוע – דמי פגיעה

3.1 דמי פגיעה המגיעים לתשלום החל ב - 1 במרס ואילך (גם אם הפגיעה אירעה קודם לכן), בטרם יבוצע התשלום יבדוק פקיד התביעות אם העובד הזר שוהה כדין.

בדיקה ראשונית תעשה באמצעות "מחלקת רציפות ביטוח" במשרד הראשי ע"י גבי רות יוסף, אשר בשימושה מצוי קובץ משרד הפנים – זרים.

לצורך הבדיקה, יועבר אליה בפקס (5381238 – 02) (טלפון 6709775 – 02) צילום הדרכון, יש להקפיד שיצויין מספר הדרכון (כולל ספרות לטיניות) בבירור וכן שם הפקיד הפונה והסניף.

גבי רות יוסף, תעביר בהקדם, תוך מספר ימים, העתק מהרישום בקובץ משרד הפנים, ובו פרטים על תאריך כניסה לארץ, סוג האשרה, תוקף תחילתה ותוקף סיום האשרה, שם המעסיק, וכן רישום על מועד היציאה מהארץ.

במקרים דחופים בלבד ניתן יהיה לקבל את המידע בפקס.

דוגמת הרישום מקובץ משרד הפנים מצורפת לחוזר.

לא נמצא רישום בקובץ משרד הפנים, יוחזר צילום הדרכון בציון הערה "לא נמצא".

- 3.2 לא נמצא העובד בקובץ משרד הפנים, או על פי הנתונים שנמצאו, פגה האשרה – יוזמן הנפגע להציג את האשרה.
העתק מההודעה לנפגע ישלח לעו"ד המייצג, ובאין עו"ד מייצג למעסיק.
- צילום מדף הדרכון בו מוטבעת האשרה, יצורף לתיק הפגיעה, והנפגע יונחה לחדש את האשרה בסיומה, ולהודיע למוסד בצרוף צילום האשרה כדי להמשיך ולקבל גמלאות.
- 3.3 דמי הפגיעה לא ישולמו עד להצגת אשרת שהייה כדין, אולם ניתן לאשר את התביעה עקרונית לצורך קבלת טיפול רפואי.
- 3.4 אשרה שפג תוקפה על פי סעיף 324 ב. (ב) נשללת הגמלה בתום 30 יום מסיום התוקף.
- אם תקופת דמי הפגיעה חלה בתוך 30 יום, ניתן לשלם את הגמלה, עד תום 30 יום האמורים.
- דמי הפגיעה לתקופה שמעבר ל – 30 יום ישללו על סמך סעיף 324 ב. (ב) לחוק.
- 3.5 חזר העובד לארצו, בטרם אושרה התביעה, ולא נמצא בקובץ משרד הפנים, ישולמו דמי הפגיעה במלואם
- 3.6 מעבידים המוכרים כמעסיקי עובדים זרים, לרבות מעסיקים ע"פ תקנה 22, יונחו לצרף לתביעות לדמי פגיעה, בנוסף לצילום הדרכון גם צילום אשרת הכניסה לארץ.
- הודעה מתאימה הוצאה ע"י האגף גם לעו"ד הידועים כמייצגים עובדים זרים.
- דוגמת ההודעות למעסיק או לעו"ד מצורפות לחוזר וניתן להשתמש בהן במידת הצורך.
- 3.7 צילום האשרה שהועבר ע"י המעסיק / עו"ד מייצג ייבדק גם מול קובץ משרד הפנים.

4. הנחיות לביצוע גמלאות נכות מעבודה

- 4.1 כאמור בסעיף 2,3 לעיל, הוראות סעיף 324 ב. לחוק לא יחולו על מענק נכות מעבודה, לפיכך המענק ישולם לעובד ללא בדיקת שהות כדין בארץ.
- הוראות אלה גם לא יחולו על גמלאות תלויים, משום שהזכאים אינם שוהים

בארץ (פרט לאלמנה שיימצא כי שוהה היא בישראל שלא כדין).

4.2 לצורך בדיקת הזכאות לתשלום קצבת נכות זמנית או צמיתה הופקה ממערכת "נתע" רשימת העובדים הזרים ב – 3 קטגוריות:

- א. מקבלי נכות זמנית שדרגת נכותם הסתיימה וטרם נקבעה להם דרגת נכות נוספת.
- ב. מקבלי קצבת נכות זמנית שנכותם הזמנית טרם הסתיימה.
- ג. מקבלי קצבת נכות צמיתה המועברת לחשבון בנק בישראל.

הבדיקה הראשונית נעשתה ע"י תחום נכות באגף במשרד הראשי באמצעות מחלקת רציפות ביטוח, הרשימות והמידע יועברו אליכם להמשך טיפול בצירוף הנחיות מפורטות.

על פי הכללים שנקבעו יהיה לנהוג כדלקמן:

1. מקבלי קצבת נכות צמיתה, שע"פ המידע בקובץ משרד הפנים, לא יצאו את הארץ, ותוקף השהות פג - תופסק הקצבה החל מ – 1 במרס 2003 או בתום 30 יום מהיום שבו פג תוקף האשרה – הכל לפי התאריך המאוחר יותר.

הנפגע יידרש לגשת לסניף להצגת אשרת שהייה (העתק מהזמנת הנפגע יועבר לבא כוחו).

בהזדמנות זו יש לוודא עם הנפגע, שהקצבה משולמת לחשבונו האישי ואין עו"ד שותף לחשבונו.

2. מקבלי קצבת נכות זמנית, שדרגת נכותם הסתיימה, וע"פ הרישום בקובץ משרד הפנים פג תוקף האשרה או לא נמצאו בקובץ, יתבקשו להביא צילום אישור השהייה וכן להציג את דרכונם בעת ההופעה לועדה.

צילום מאשרת השהייה יצורף לתיק.

3. על מקבלי קצבת נכות זמנית שעדיין זכאים לקצבה ב – 1 במרס ואילך, ולא נמצאו ברישומי משרד הפנים או שתוקף האשרה שניתנה להם פג, יחול האמור לגבי מקבלי קצבת נכות צמיתה.

סיכום

א. אבקש להביא לידיעתי שאלות / בעיות שיעלו תוך כדי הפעלת הנוהל.

ב. המוסד יוזם תיקון חוק, לפיו העובד הזר אשר שוהה שלא כדין, לא יבוטח בביטוח נפגעי עבודה ע"פ חוק הביטוח הלאומי.

המעביד יחוייב לדאוג לפיצוי העובד ישירות.

בברכה,

לאה מנצורי
מנהלת אגף א', ביטוח נפגעי עבודה